

XIV. konferencia s medzinárodnou účasťou:
KRAJINA-ČLOVEK-KULTÚRA
10. výročie prijatia Európskeho dohovoru o krajine

Druhý seminár pre samosprávy miest a obcí: **Klimatické zmeny a biodiverzita** *14. 05. 2010, ŠVK Banská Bystrica*

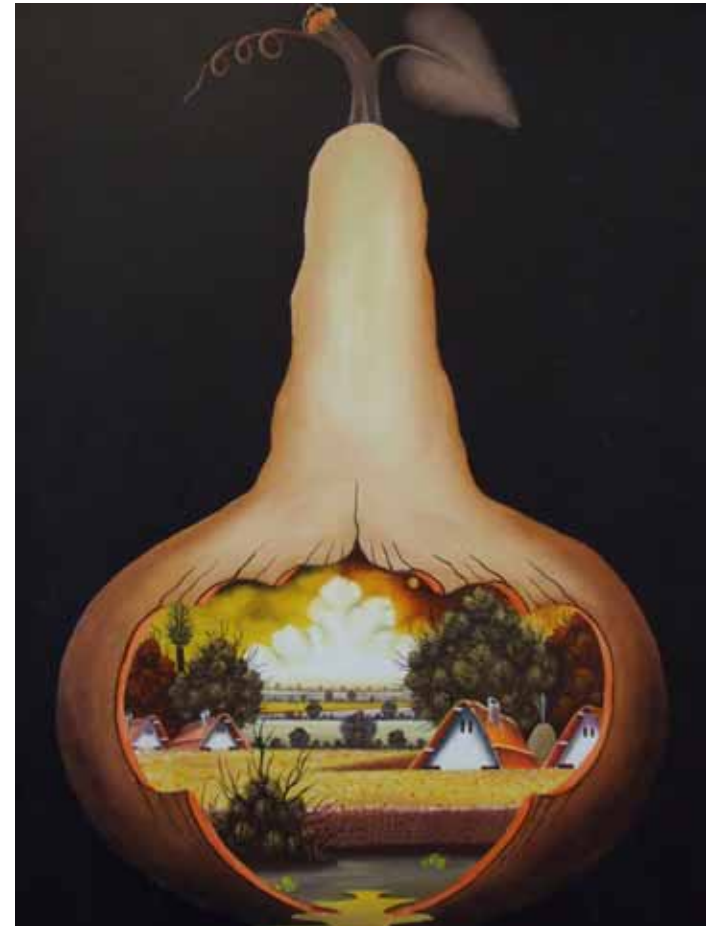
*„Mysliet' globálne –
konat' lokálne“*

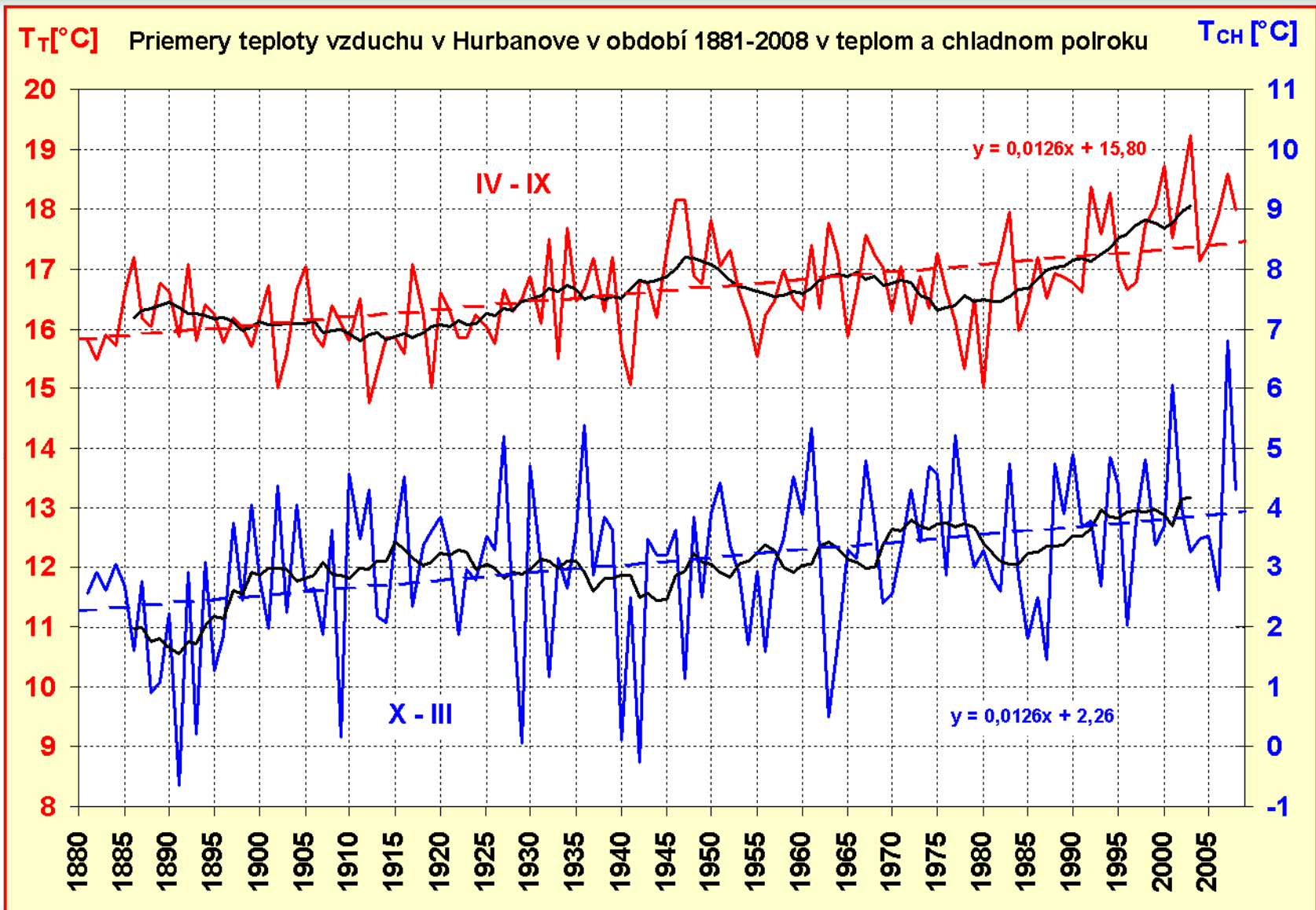
...v krajinnom priestore

ZEM má cca 4,6 mld. rokov...

- **Klíma** sa neustále mení: **glaciály** (100-120 tis. r.)
a **interglaciály** (10 000 ± 2 000 r.)
- **Paleoklimatológia a proxy údaje:**
Štvrtohory aspoň 7 potvrdených dôb ľadových...
Posledná doba ľadová - vrchol pred 22-14 000 rr.
Druhé klimatické optimum Holocénu 1000 až
do 1200 n.l. = **stredoveké teplé obdobie**
- Medzi rr. 1430 - 1850 = všeobecné ochladenie
- V období rr. 1880 - 1940 = postupné otepľovanie;
- Po r. 1980 veľmi výrazné

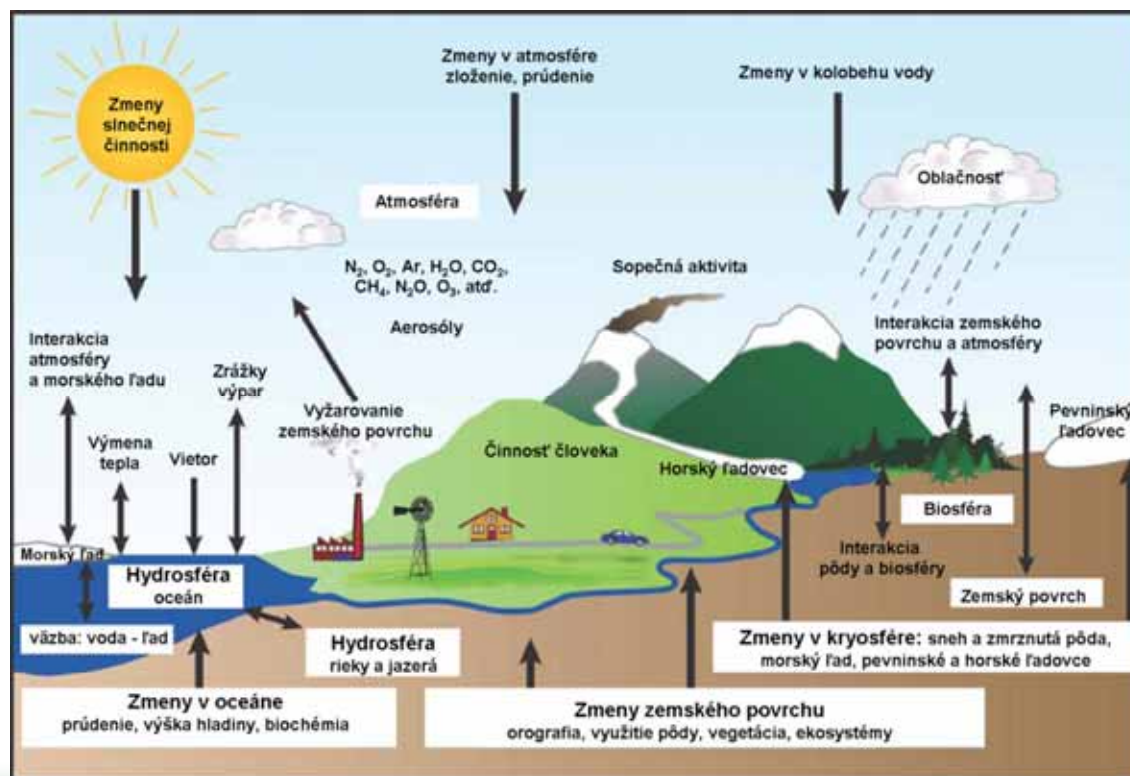

Prirodzený skleníkový efekt atmosféry - od počiatku existencie Zeme.

Predstavuje oteplenie o 33 °C.

Najdôležitejším skleníkovým plynom je vodná para (H_2O), ktorá sa na ňom podieľa približne **36-70 %**;

Nasleduje oxid uhličitý (CO_2) s 9-26 %, metán (CH_4) so 4-9 % a ozón (O_3) s 3-7%.

Najpohyblivejšia je fauna:

závažná je rýchlosť súčasných zmien

Klimatické modely - ďalšie možné dopady:

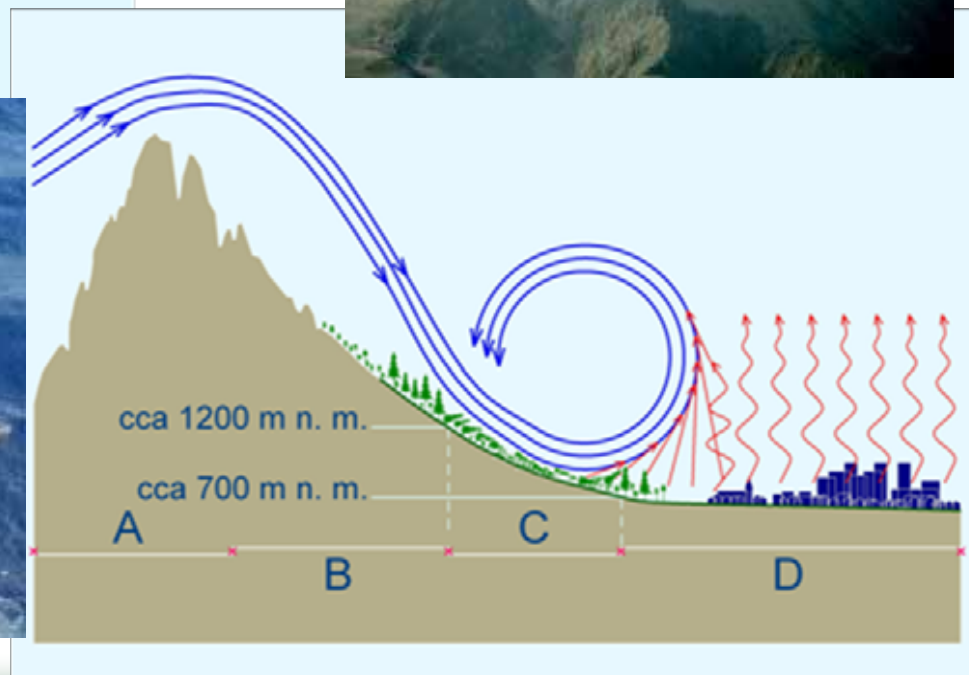
- výrazný ústup a deštrukcia **horských ľadovcov**: dostupnosť vody v riekach;
- výrazný ústup rozšírenia morského polárneho zaľadnenia Arktídy: zmenšovanie hrúbky **morského ľadu**;
- roztápanie **kontinentálnych ľadovcov** (Antarktída, Grónsko) + zvyšovanie **T morskej vody**: nárast hladiny svetového oceánu (v súčasnosti o viac ako 3 mm ročne);
- ústup a **deštrukcia permafrostu**: nestabilita pôdy, hnilobné procesy, nárast emisií metánu - (pozitívna spätná väzba);
- vyššia intenzita a vyššia početnosť výskytu **extrémnych a nebezpečných javov počasia**, akými sú búrky, povodne, víchrice, prípadne tropické cyklóny; + postupné zväčšovanie plochy takto postihnutých území;
- **poľnohospodársku produkciu** celkovo znížia najmä častejšie záplavy a dlhšie obdobia sucha;
- väčšie rozšírenie **infekčných chorôb**, zväčšia sa zdravotné riziká v dôsledku častejšieho výskytu horúčav, sucha a povodní,
- **teplotný stres**: zníženie stability prírodných ekosystémov, napríklad aj v dôsledku častejších požiarov a pod.,

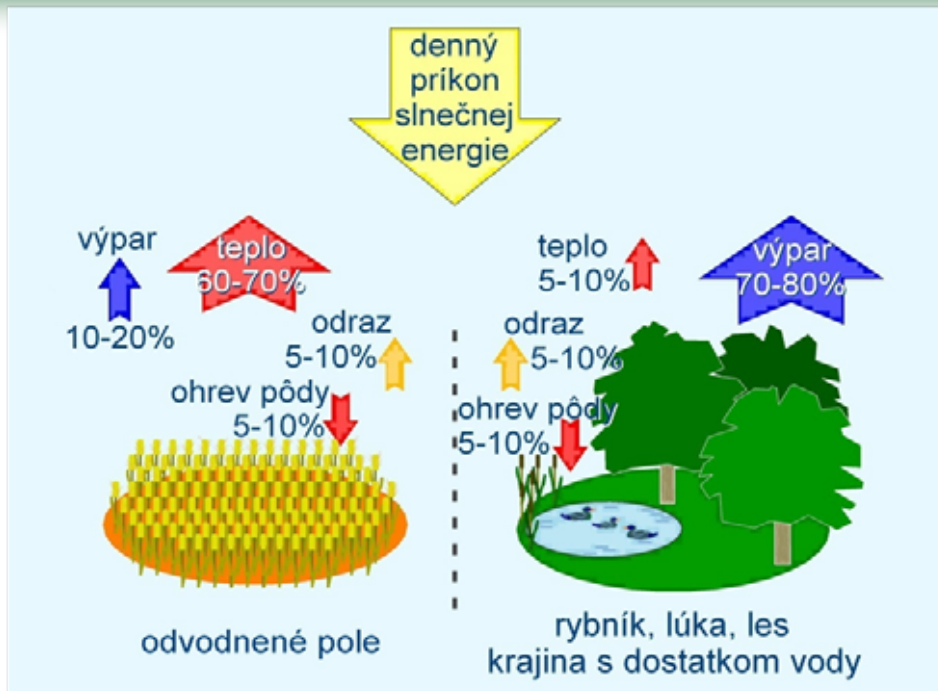

- zmeny v **kvalite ekosystémov**: pokles biodiverzity; pri zvýšení priemernej globálnej teploty vzduchu o 1,5 až 2,5 °C hrozí bezprostredné vymretie približne 20-30 % druhov rastlín a živočíchov;
- predlžovanie dĺžky vegetačného obdobia, jarné obdobie nastupuje čoraz skôr, zrýchľuje sa **migrácia** mnohých živočíšnych druhov
- vyššia **kyslosť oceánov**: zásadný - negatívny vplyv na **morské ekosystémy**;

zrážková činnosť
v horských
oblastiach rastie

**ZELENÉ ZÁHRADY
NA PLOCHÝCH
STRECHÁCH
MÔŽU ZNÍŽIŤ ODTOK
DAŽĐOVEJ VODY
NA NULU A
VŠETKU SPADNUTÚ
DAŽĐOVÚ VODU
VYPARIŤ A TÝM
ZLEPŠOVAŤ
MIKROKLÍMU**

akzent media

**„V Avione môžem
vyhrať niečo veľké.
Neviem čo.“**

IDE O VEĽA
www.vyhrajteavione.sk

Kde hľadať spojencov?

